

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 4. avgusta 1939

Štev. 16

Pred obiranjem

Obiranje je pred vrati. Sicer bo morda letos pričelo nekoliko pozneje kakor navadno, toda kar hitro po Veliki maši bomo vsekakor obirali. Poprej pa je potrebno še marsikaj.

Predvsem je sedaj prav zadnji čas za škropljenje proti peronospori. Gotovo bi si rad vsak hmeljar zajamčil gladko zeleno barvo hmelja in za to je škropljenje v mlade kobule, ki se šele komaj razvijejo, najboljše jamstvo. Škropimo z »Ob 21«, ki ga dobimo pri Hmeljarski zadrugi, in zamešamo 1 kg na 300 l vode; s tem se namreč škropljenje najmanj pozna, izda pa vsaj toliko kakor vsako drugo sredstvo. Galertola za povečanje lepljivosti pa sedaj ne smemo več primešati škropivu. Tudi ne škropimo ob vročih opoldanskih urah, če pripeka sonce, in, če le mogoče, tudi ne zjutraj, če in dokler je rastlina še rosna. Če to škropljenje pravilno izvršimo, bo držalo do obiranja. Pozneje namreč tudi ni priporočljivo več škropiti, da se pivovarne ne bodo pritoževale, da je na našem hmelju preveč bakra.

Pripravimo si sušilnice! Poglejmo, če so lese in peči ter zlasti tudi dušniki in sapniki v redu, popravimo, počistimo in uredimo si skladišče. Pre-skrbimo si toplomer! Navadnega dobimo prav poceni pri Hmeljarski zadrugi, kjer dobimo tudi Thermosignal, to je posebni avtomatični signalni toplomer za hmeljske sušilnice, ki se prav dobro obnese. Če imamo premajhno sušilnico, si omislimo ventilator, kar je vsekakor znatno ceneje, kakor pa povečati sušilnico. Tudi ventilator in potrebni elektromotor dobimo po prav ugodni ceni pri Hmeljarski zadrugi. Sušenje z ventilatorjem se dobro obnese in je koristno tudi za barvo hmelja.

Obiranje že trka na vrata. Pripravimo torej in uredimo pravočasno vse, da bomo potem v redu obirali in sušili ter postavili na trg res blago, da se bo kupcu srce smejalo in se ne bo cenkal pri ceni.

Običajni vsakoletni

HMELJARSKI TABOR

z običajnim dnevnim redom priredi letos Hmeljarska zadruga z o. j.

V NEDELJO DNE 13. VIII. 1939

ob pol 9. uri dopoldne
v Roblekovi dvorani v Žalcu

Zakaj rumeni listje?

Tudi pri nas opažamo letos po nekaterih nasadih, da listje bolj ali manj rumeni od spodaj navzgor. V mnogo večjem obsegu pa je nastopil ta pojav v čeških hmeljiščih. Priznani tamkajšnji strokovnjak dr. K. O. obširno razmotriva to zadevo in po njem posnemamo naslednje vrstice.

Vzrokov, da rumeni listje na hmelju, je več. Predvsem je tu vzrok preobilna vlaga in pomanjkanje zraka na takih zemljiščih, kjer je spodnja plast nepropustna; dalje povzroči rumenjenje listov v obilni meri peronospora in končno tudi mojnje v prehrani rastline.

Prva polovica vegetacijske dobe letos za hmelj ni bila prav nič ugodna, ker je bilo vreme vse preveč hladno in deževno. Obilna vlaga na lahki in propustni zemlji seveda ne škoduje, temveč često še koristi. Toda težka, ilovnatoglinasta zemlja močno zadržuje vlago in bolje prenese dve suhi leti kakor pa eno mokro. V preveč mokri zemlji pa rastlina zaustavi rast, trte so slabe, listi začenjajo rumeneti in se sušiti. Podzemni del trte in tudi korenika dobi neko smrdečo, plesnivo prevleko; to imenujemo *fusarioso*, ker so podzemski deli hmelja napadeni od plesnobe *Fusarium*. Če se ta bolezen širi dalje, preide polagoma v *raka*, kar spoznamo po tem, da podzemni del trte sprhni in se prav lahko odkrhne. V nekaterih takih hmeljiščih

Ali si že član Hmeljarske zadruge? Če ne, pristopi ji nemudoma, prijatelj, ker Hmeljarska zadruha nudi svojim članom vedno več koristi!

rastline nimajo nobenih stranskih panog, ker so te odmrle. Pri tem gre večinoma za tako zvano bakteriozo, ki nastane tako, da parazitne glivice in plesni izločujejo v koreniki strupe (toksine), ki pridejo z rastlinskim sokom do nežnih vegetacijskih vršičkov in povzročijo, da ti odmro. Zato taka hmeljišča, tudi če se vreme izboljša, ne bodo dala dosti. Če se vreme ne izboljša, v takih hmeljiščih rumeni in se suši listje vedno bolj in, če je mokrote le preveč, odmre tudi korenika ali pa vsaj tako oslabi, da tudi v prihodnjem letu ne dá dosti. V bolj propustnih zemljiščih pa se omeji rumenjenje listja zaradi preobilne mokrote le na spodnji del rastline.

Ukreniti proti tej bolezni, ki jo imenujemo mokrozlatenico, se ne dá dosti. Dobro je vsakakor odpeljati vodo iz hmeljišča, kjer je to mogoče. Tudi ne smemo osipati, da ne zapremo še bolj zraku dostopa do korenike. Zemlja v hmeljišču mora biti vedno dobro zrahljana, da lažje izpareva preobilno vlago. Tudi ne smemo preveč gnojiti z hitro učinkujočimi dušičnatimi gnojili v večji množini naenkrat, temveč bolje večkrat in po manj.

Pa tudi pri toplem in suhem vremenu rumeni in se suši listje. To povzroča fiziološka bolezen, ki jo imenujemo zarjavelost. Pojavlja se v maju, juniju na bolj lahkih zemljiščih, zlasti blizu gozda. Listno pletivo se začne sušiti, dobi vedno bolj rjasto barvo in se viha navzgor. Vzrok tej bolezni je najbrž v tem, da po hladnem in mokrem prehitro nastopi toplo vreme. Rastlina začne namreč tedaj hitro rasti in potrebuje mnogo hranilnih snovi, katerih pa ne najde dovolj razkrojenih v zemlji, zlasti ne kalija; zato črpa hranilne snovi iz spodnjih delov v zgornje in se zato začno spodaj listi sušiti. Ta bolezen pa navadno ne traja dolgo in, če je vreme ugodno, kmalu poneha.

Zelo nevarno pa je rumenjenje spodnjih listov zaradi peronospor. Pri mokrem vremenu se namreč peronospora hitro širi, rastlina pa je vsled preoblike mokrote oslabela in zato manj odporna. Zato pa je zlasti v mokrem vremenu nujno potrebno zaščitno škropljenje proti peronospori, ker samo na ta način moremo oslabelo rastlino ohraniti zdravo in preprečiti, da se bolezen ne širi dalje in nam potem ne skvari tudi kobil. Če tudi ne vedno, je vendar v največ slučajih glavni vzrok, da rumeni listje polagoma od spodaj navzgor in se suši, prav peronospora.

J. Barth in sin:

O hmelju 1938/39

(Nadaljevanje.)

V Franciji in Belgiji je vlažen in hladen maj oviral rast; poleg tega je nastopila še peronospora.

V Jugoslaviji in Poljski se hmelj razvija počasi, neenakomerno, sicer pa v splošnem še zadovoljivo. 9. junija je v Savinjski dolini (Vransko) napravila toča zelo občutno škodo.

Iz Anglije poročajo, da je rast hmelja normalna.

USA ima v treh Pacifikovih državah zelo suho vreme. V Oregonu je bilo sredi maja malo dežja, ki je dal malo upanja na izboljšanje nasadov. Na drugi strani pa je razvoj v Kaliforniji bolj slab.

V Nemčiji je bil januar 1938 mil in moker. Ostali meseci so bili bolj suhi. Marec je bil topel in sončen, lahko so začeli zelo zgodaj z obdelovanjem; sledil mu je hladen april, ko je včasih padla temperatura ponoči celo do -10°C in še več; vse to je segalo prav v drugo polovico aprila. S tem so se dela seveda zopet zavlekla. Tudi v prvi polovici maja je bilo zelo hladno, kar je povzročilo, da je rast hmelja zaostala za celih 14 dni nasproti navadnim letinam. Šele sredi maja je postalo toplo in primerne padavine so namočile nasade. — Bolhači so nastopili v mnogih nasadih v prav občutnih množinah in škodovali, dokler ni rastlina odrasla. Mnogo so jih zatirali in tudi dež jih je večkrat izpral. V juniju je bila prva tretjina meseca suha in topla, v sredi meseca pa je zopet nenadoma nastopila moča in hladnejše vreme. Zadnja tretjina meseca je bila zopet topla. V tem mesecu je mogel hmelj močneje rasti in nadomestiti vse, kar je v aprilu in maju zamudil. Rastel je tako naglo, da je v enem tednu zrasel do 1,50 m. Julij je bil zopet moker v začetku, le proti koncu se je popravil in nastopilo je res poletno vreme. — Ker je tako pogosto deževalo, je peronospora razsajala skozi vso dobo in treba je bilo vednega škropljenja. — Listne uši letos niso delale škode v primeri z lanskim letom. Z avgustom je nastopila zelo velika vročina, ki je pregnala peronosporo popolnoma in pospešila razvoj rastline. Vendar je peronospora še enkrat nastopila od 11. avgusta dalje. Ker škrop-

Premog po nižani ceni, hmeljarji, si dobavite pravočasno, ker se dobi samo v času od 1. marca do 30. septembra, pozneje pa ne več! Potrebne nakaznice se dobe pri Hmeljarski zadrugi.

ljenje ni doseglo povsod vrhov, se je ravno tam posebno poznal vpliv peronospore.

V Hallertauu so največ škropili, in sicer povprečno 12–15krat, po nekaterih krajih celo do 22krat. Rastlina je dosegla dve tretjini višine že sredi julija. Rdeči pajek se je le tu pa tam prikazal in enako so napravili manj škode kot lansko leto podjedi. V nekaterih obrobnihih nasadih so napravile večjo škodo na listih ličinke listne ose, zaradi česar je rastlina oslabela.

Obiranje se je pričelo v Hallertauu posamezno že okrog 25. avgusta, koncem meseca pa so že splošno obirali, vsekakor pozneje kot leta 1937. Vzrok temu je bil mraz, megla, močno deževje in deloma tudi pomanjkanje obiralcev. Obiranje se je torej precej zavleklo, kar je povzročilo tudi nekaj škode, vključno s tem, da je bilo obiranje lažje kot druga leta.

(Dalje prih.)

Razno

Kredit za obiranje hmelja dobe hmeljarji, in sicer pod istimi pogoji kakor lani, tudi letos pri vseh denarnih zavodih v Celju, ki oglašujejo v našem listu.

Polovična vožnja za hmeljske obiralce je na prošnjo Hmeljarske zadruge tudi letos dovoljena, kakor smo že poročali, in sicer za čas od 1. avgusta do dne 30. septembra. Vsak obiralec mora na svoji domači postaji kupiti celo karto in rumeno železniško legitimacijo K 13, ki stane 2 din. Ko na namembni postaji izstopi, ne sme oddati karte, temveč jo mora shraniti z legitimacijo K 13 vred, da se po končanem obiranju lahko brezplačno odpelje zopet nazaj. Ko se obiralec vrača, mora imeti tudi še posebno objavo Hmeljarske zadruge, ki potrjuje, da je bil res zaposlen pri obiranju hmelja. Potrebne objave Hmeljarske zadruge morajo preskrbeti obiralcem hmeljarji, ki jih dobe brezplačno v združni poslovalnici v Žalcu, pri uredništvu našega lista v Celju in pri združnih poslovalnicah v posameznih občinah, prav kakor lani. Sicer pa se za te objave še ne mudi, ker jih bodo rabili obiralci šele za povratek.

Površina hmeljišč v Belgiji znaša po zadnjih ugotovitvah letos 825 ha, dočim je lani 734 ha in zadnjih pet let povprečno 847 ha.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri sicer lepem poletnem vremenu, le noči so bile zadnji čas zopet nenavadno hladne, cvet splošno prehaja v kobule. Cvetje se je precej zgostilo, za pravi razvoj kobul pa bi bil potreben še en izdatnejši dež. Stanje nasadov je sicer ostalo neenakomerno, vendar v splošnem dobro obeta.

Vojvodina: Pri lepem in suhem vremenu je nevarnost peronospore popustila in se je stanje nasadov precej popravilo, tudi tistih, ki so bili poškodovani po toči. Rastlina splošno cvete in polagoma že odcveta, vendar bi bil za razvoj kobul potreben izdatnejši dež, ker rastlina že trpi sušo.

Nemčija: Pri bolj suhem vremenu se je stanje nasadov vidno popravilo. Rastlina je večinoma dosegla

Hmeljarji!

Da bodo Vaši nasadi zdravi, uporabljajte v borbi proti boleznim in škodljivcem le zanesljivo učinkujoča sredstva kakor:

NOSPERAL (Ob 21)

koncentrirano bakreno apno proti peronospori

NIKOPREN

odličen nikotinski preparat, ali

AFIDON

oljnato-nikotinski preparat proti listnim ušem

SOLBAR

barijev polisulfid proti rdečemu pajku in

AGROTIN

ki poveča razpršljivost in lepljivost škropil

Vsa navedena pa tudi druga sredstva dobite po ugodnih cenah v skladišču

HMELJARSKE ZADRUGE V ŽALCU

vrh opor in, četudi je ostala deloma bolj vitka, odgnala številne cvetne nastavke in je že v polnem cvetu. Proti peronospori je treba slej ko prej pridno škropiti. V suhih okoliših je vreme še vedno preveč deževno. Nevarnost uši je sicer nekoliko popustila, toda peronospora se še vedno širi. Rastlina je v polnem cvetu in bi nujno potrebovala bolj toplo in suho vreme. — Tržišče je brez prometa, ker so vse zaloge prazne; cene so le nominalne in nespremenjene. Pivovarne, ki so slabo založene, si izposojujejo hmelj od drugih.

Češkomoravska: Pri deževnem in hladnem vremenu traja nevarnost uši in peronospore dalje, rastlina pa ne more prav naprej. Listje vedno bolj rumeni, v nekaterih legah se je razširil ta pojav že na celo rastlino. V boljših nasadih rastlina splošno cvete. Če se vreme ne bo v kratkem izboljšalo, je vsekakor računati le z bolj pičlo letino. — Tržišče je mirno in brez prometa.

Francija: Stanje nasadov je precej različno, vendar je rastlina večinoma dosegla vrh opor, odgnala številne in močne stranske panoge, ki so že polne cveta, le v bolj mokrih legah je ostala rastlina bolj vitka. Peronospora se vedno iznova pojavlja in je treba vedno zopet in zopet škropiti.

Poljska: Stanje nasadov je slej ko prej zelo neenakomerno. Nevarnost uši traja dalje in tudi peronospora se pojavlja vedno bolj. Splošno se računa, da bo letošnji pridelek glede množine vsekakor zaostajal za lanskim.

Belgija: Stanje nasadov obeta le srednje dobro. Nevarnost peronospore in uši traja dalje. — Na tržišču pri čvrsti tendenci notira lanski Doperinghe 27 din in letošnji v predprodaji za oktober — november do 28 din za kg.

Anglija: Stanje nasadov slej ko prej razmeroma dobro obeta, četudi je proti peronospori in ušem treba vedno zopet škropiti. — Tržišče je mirno in skoraj brez prometa.

Amerika: Stanje nasadov zaenkraf v splošnem še zadovoljava, vendar rastlina vedno več trpi zaradi suše. Zaenkraf se računa, da se bo skupno na 12.626 ha, kolikor znaša površina nasadov, ki se je od lani skrčila za 122 ha, pridelalo kakih 179.000 stofov, dočim se je lani le 160.000 stofov. — Na tržišču pri čvrsti tendenci notira iz druge ali tretje roke domači pridelek lanske 23—27 din, predlanski 12—16 din in starejši letniki do 10 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 62—88 din za kg. Za letošnji domači pridelek iz prve roke v predprodaji se plačuje do 19 din za kg.

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI HAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice